

Να μάθουν οι νέοι για ήρωες και ευεργέτες

Αφιέρωμα / 1821-2021: Ανάσταση του Γένους / Ιστορία

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Ο τρόπος που μαθαίνουμε την ιστορία στο σχολείο, αλλά και στο Πανεπιστήμιο, απέχει από αυτό που γνωρίζαμε. Δεν δίνεται έμφαση στα πρόσωπα και στα γεγονότα, αλλά σε στοιχεία που έχουν να κάνουν με ιδεολογικές προσεγγίσεις, πολιτικές όψεις και, κυρίως, φόρμες που οδηγούν σε θεωρίες αγαπητές από το μοντέρνο. Για παράδειγμα, στον αγώνα του 1821 υπερτονίζεται η σφαγή στην Τριπολιτσά, για να οδηγηθούμε στο συμπέρασμα ότι είμαστε κι εμείς ως Έλληνες υπεύθυνοι για βιαιότητες που έγιναν και η καλλιέργεια ενός παλαιού τύπου πατριωτισμού απέχει από την ιστορική αλήθεια.

Είναι βεβαίως χρέος του ιστορικού να μελετήσει τις πηγές. Να καταγράψει τα γεγονότα από όλες τις πλευρές. Να μην βάλει πάνω από την αλήθεια ιδεολογικές προτιμήσεις και άλλους στόχους. Είναι χρέος όμως του ιστορικού να ερμηνεύσει την πραγματικότητα με βάση τις συνθήκες στις οποίες αυτή διαμορφώθηκε. Αν απομονώσουμε ένα ιστορικό γεγονός από το ευρύτερο πλαίσιο του, τότε εύκολα βγάζουμε συμπεράσματα του τύπου «όλοι ίδιοι είμαστε» και προχωρούμε σε

εξισωτισμούς.

Το μεγάλο πρόβλημα είναι σήμερα ότι η νεώτερη γενιά δεν μαθαίνει αυτό που είναι σημαντικό για την δική της ταυτότητα. Ο αγώνας του 1821 δεν ήταν μόνο εξωτερική πολιτική, οικονομία, εξάρτηση από τις Ξένες Δυνάμεις, εθνικές γαίες, εμφύλιος πόλεμος. Ήταν και ήρωες, καθώς και ευεργέτες. Άνθρωποι οι οποίοι δεν δίστασαν να δώσουν την ζωή τους για την ελευθερία της πατρίδας. Άνθρωποι που δεν δίστασαν να ξοδέψουν όλη τους την περιουσία προκειμένου να βοηθήσουν το Γένος να ελευθερωθεί, αλλά και να σταθεί στα πόδια του. Και η ανθρώπινη ποιότητα είναι αυτή που χρειαζόμαστε σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο, πέρα από τις γνώσεις για άλλες δυνάμεις που κινούν και διαμορφώνουν την Ιστορία.

Οι νέοι σήμερα δεν μαθαίνουν για ήρωες. Ζώντας σε μία εικονική πραγματικότητα, στην οποία οι ήρωες είναι οι ίδιοι για τις επιδόσεις τους στα ηλεκτρονικά παιχνίδια, για τις ερωτικές τους κατακτήσεις, τα like και τις καρδούλες που παίρνουν στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, δεν μπορούν να καταλάβουν ότι η ζωή δεν κινείται μόνο στο ατομικό, αλλά ότι χρειάζεται και το συλλογικό. Ότι σημασία δεν έχει μόνο να είσαι πλούσιος για τον εαυτό σου, αλλά να προσφέρεις από το περίσσειμα ή το υστέρημά σου και σε όσους δεν έχουν, για να πάει μπροστά η κοινωνία. Ότι κανείς δεν θα σε θυμάται αν πήρες άριστα στο σχολείο ή αν πέρασες την πίστα στο διαδικτυακό παιχνίδι εξοντώνοντας τους αντιπάλους σου, αλλά όλοι

θα σε θυμούνται αν πάλεψες για να είναι η πατρίδα ελεύθερη, αν προσέφερες υποτροφίες, αν έχτισες ιδρύματα και βιβλιοθήκες, αν έδωσες στην παιδεία του λαού όπλα για να μορφωθούν γενεές γενεών. Και μπορεί η πρόσκαιρη λάμψη των αστέρων της τηλεόρασης και του Διαδικτύου να σαγηνεύει, όμως την Ιστορία την γράφουν όσοι προσφέρουν για τους πολλούς.

Η Εκκλησία χρειάζεται να απευθυνθεί στην νέα γενιά και να προβάλλει πρότυπα που έχουν καθαρά χριστιανική στάση ζωής, ακόμη κι αν δεν έχουν διακριθεί για την πνευματικότητα της άσκησης ή της νοεράς προσευχής. «Η αγάπη καλύψει πλήθος αμαρτιών». Και η αγάπη για τους ανθρώπους η οποία διδάσκει και δίνει ελευθερία και παιδεία είναι κίνηση που αλλάζει την Ιστορία. Ας μιλήσουμε λοιπόν επιτέλους για ήρωες και ευεργέτες!

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/3wOJOpW>